

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z powództwa A.K.
przeciwko C. sp. z o.o. w W.
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 18 czerwca 2026 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego
w Gdańsku z dnia 25 marca 2025 r., sygn. akt VII Pa 157/22,

**I. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej punktów: I, II
i III zaskarżonego wyroku,**

**II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
w pozostałej części,**

**III. zasądza od C. sp. z o.o. w W. na rzecz A.K. kwotę 2.025,00
(dwa tysiące dwadzieścia pięć) złotych, wraz z ustawowymi
odsetkami za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia
zobowiązanemu orzeczenia do dnia zapłaty - tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

DS

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gdyni IV Wydział Pracy, wyrokiem z 6 października 2022 r. (sygn. akt IV P 455/19), wydanym w sprawie z powództwa A.M. przeciwko C. sp. z o.o. w W., o przywrócenie do pracy ewentualnie odszkodowanie, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, przywrócił powódkę do pracy u pozwanej spółki na dotychczasowych warunkach pracy i płacy (pkt I), zasądził od pozwanej spółki na rzecz powódki kwotę 126.776,90 zł, tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy - pod warunkiem podjęcia przez powódkę pracy (pkt II), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III), zasądził od pozwanej spółki na rzecz powódki kwotę 584,63 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, od dnia uprawomocnienia się wyroku, do dnia zapłaty (pkt IV), nakazał ściągnąć od pozwanej spółki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1.690.81 zł, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt V) i odstąpił od obciążania powódki kosztami postępowania w pozostałym zakresie (pkt VI).

Na skutek apelacji pozwanej spółki oraz apelacji wniesionej przez powódkę, Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z 25 marca 2025 r. (sygn. akt VII Pa 157/22), umorzył postępowanie apelacyjne w zakresie rozszerzonego powództwa (pkt I), nakazał zwrócić powódce kwotę 11.154 zł. tytułem opłaty sądowej uiszczonej od rozszerzonego powództwa (pkt II), oddalił apelację powódki (pkt III), oddalił apelację pozwanej spółki (pkt IV) i zasądził od pozwanej spółki na rzecz powódki kwotę 2.880 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o kosztach, do dnia zapłaty (pkt V).

Skargę kasacyjną od wyroku Sadu Okręgowego w Gdańsku do Sadu Najwyższego wywiodła pozwana spółka, zaskarżając judykat w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 8 k.p., poprzez jego niezastosowanie i udzielenie powódce ochrony przed wypowiedzeniem umowy o pracę przewidzianej dla kobiet w ciąży w okresie wypowiedzenia wyrażonej w treści art. 45 § 3 k.p., poprzez przywrócenie jej do pracy u pozwanej oraz zasądzenie wynagrodzenia za

cały czas pozostawania bez pracy, podczas gdy wobec rażąco nagannego zachowania powódki wyrażającego się w niepoinformowaniu pracodawcy o ciąży przez ponad 14 miesięcy od dnia powzięcia o tym informacji oraz w sytuacji, gdy pracodawca utracił zaufanie do powódki z uwagi na podjęcie przez nią pracy na tożsamym stanowisku u konkurencji, z którego to prawa powódka uczyniła użytek sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem żądając przywrócenia do pracy;

2. art. 47 k.p., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie wynagrodzenia za okres pozostawania powódki bez pracy w sytuacji, gdy negatywna weryfikacja roszczenia powódki o przywrócenie do pracy skutkuje oddaleniem powództwa o zasądzenie wynagrodzenia z czas pozostawania bez pracy, ewentualnie art. 47 k.p., poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że powódce należne jest wynagrodzenie za pozostawanie bez pracy za okres od 7 lipca 2021 r. do 10 listopada 2021 r., podczas gdy powódka w tym okresie przebywała na zasiłku macierzyńskim za okres urlopu rodzicielskiego wobec czego w tymże okresie pozostawała niegotowa do podjęcia zatrudnienia.

Z uwagi na stawiane zarzuty skarżąca spółka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz orzeczenie, co do istoty sprawy, poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gdańsku w innym składzie, zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu oraz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądami obu instancji i Sądem Najwyższym, według norm przepisanych, a także rozpoznanie niniejszej skargi kasacyjnej na rozprawie.

Skarżąca wniosła także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego oraz na potrzebę wykładki przepisu art. 8 k.p. w związku z art. 45 § 3 k.p. i art. 177 § 1 k.p., poprzez wyjaśnienie:

1. czy wobec okoliczności powstałych po złożeniu oświadczenia przez pracodawcę o rozwiązanie umowy o pracę, w czasie postępowania sądowego z odwołania od tego oświadczenia przez pracownika, sąd jest

- zobowiązany do badania zasadności przyczyn wyłącznie wskazanych w pierwotnym oświadczeniu pracodawcy?
2. czy powstanie okoliczności uzasadniających utratę zaufania pracodawcy do pracownika, po złożeniu przez pracodawcę oświadczenia wypowiedzenia umowy o pracę na innej podstawie, umożliwia modyfikację trybu i przyczyn leżących u podstaw wypowiedzenia?
 3. czy modyfikacja uzasadnienia oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę może nastąpić po powstaniu okoliczności faktycznych uzasadniających oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę lub niezasadność przywrócenia pracownika do pracy na dotychczasowych warunkach, po złożeniu przez pracownika odwołania od pierwotnego oświadczenia?

W odpowiedzi na wywiedzioną skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie oddalenie skargi kasacyjnej w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za postępowanie kasacyjne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanej spółki nie kwalifikuje się do przyjęcia.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że strona pozwana w wywiedzionej przez siebie skardze kasacyjnej zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z 25 marca 2025 r. w całości - tymczasem Sąd II instancji, rozpoznając apelację obu stron od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 6 października 2022 r., w pkt I umorzył postępowanie apelacyjne w zakresie rozszerzonego powództwa, w pkt II nakazał zwrócić powódce A.K. kwotę 11.154 zł. tytułem opłaty sądowej uiszczonej od rozszerzonego powództw, a w pkt III oddalił apelację powódki. Dopiero kolejne punkty zaskarżonego wyroku (IV-V) dotyczą oddalenia apelacji strony pozwanej i kosztów sądowych z tym związanych. Rozstrzygnięcie w części dotyczącej punktów I-III jest korzystne dla strony wnoszącej skargę kasacyjną, co czyni skargę

skierowaną przeciwko temu rozstrzygnięciu za niedopuszczalną ze względu na brak pokrzywdzenia (*gravamen*). Oznacza to, że w tej części skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasadę prawną z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108).

W dalszej kolejności przypomnienia wymaga, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi.

Strona skarżąca powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Należy przypomnieć, że sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości, co do określonego przepisu lub zespołu przepisów, albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości, co do pewnego uregulowania prawnego. Z przedstawionych przez stronę wnoszącą skargę argumentów w odniesieniu do istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jakie są konkretne problemy prawne, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne). Sformułowane zagadnienie powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i

prawa pozytywnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147 czy z 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego dotyczyć musi problemu prawnego dotychczas nierozpatrywanego w judykaturze (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114 czy z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639). Tego skarżąca spółka nie wykazała we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej.

Powołując się zaś na przesłankę istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, w takiej sytuacji strona skarżąca powinna nie tylko określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżąca powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązana jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 lutego 2025 r., I USK 45/24, LEX nr 3844504 i 2 grudnia 2025 r., I PSK 140/25, LEX nr 3987195). W tym przypadku

skarżąca także nie przedstawia przekonującej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania, określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Warto podkreślić także, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów lub oceny dowodów, a Sąd Najwyższy związany jest ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, nawet zarzucający naruszenia przepisów prawa materialnego (tak jak ma to miejsce w przedmiotowym przypadku), który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c., jest *a limine* niedopuszczalny. Sąd Najwyższy nie pełni bowiem roli trzeciej instancji sądowej, a skarga kasacyjna nie może być wykorzystywana jako instrument pozwalający na kwestionowanie niesatysfakcjonującego stronę rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się w głównej mierze do sformułowania pytań odnoszących się do możliwości modyfikacji oświadczenia pracodawcy o wypowiedzeniu stosunku pracy, w czasie postępowania przed sądem pracy z odwołania pracownika od wypowiedzenia, z powołaniem się na okoliczności nowe, nieznane wówczas pracodawcy. Okoliczności te w rezultacie nie odnoszą się *stricto* do materii stanowiącej istotę przedmiotowej sprawy, a stanowią polemikę z ustalonym przez Sady *meriti* stanem faktycznym.

W uzasadnieniu wyroku Sąd odwoławczy wskazał, że pismem z 25 listopada 2019 r. pozwana spółka złożyła powódce oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, jako przyczynę wskazując brak realizacji celów sprzedażowych w okresie od stycznia 2019 r. do października 2019 r. Od powyższego wypowiedzenia, z zachowaniem ustawowego terminu, powódka wniosła odwołanie do sądu domagając się uznania wypowiedzenia za bezskuteczne, a w przypadku gdy upłynie okres wypowiedzenia umowy o pracę - przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach i zasądzenia wynagrodzenia za

okres pozostawania bez pracy - lub domagając się odszkodowania w wysokości 24.687 zł, a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powódka w pozwie wskazała, że oświadczenie pracodawcy o wypowiedzeniu umowy nie jest uzasadnione, kwestionując jedynie konkretności i prawdziwość przyczyn wypowiedzenia. Postępowanie dowodowe prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gdyni toczyło się w ramach zarzutów wskazanych w wypowiedzeniu umowy o pracę, a więc koncentrowało się wokół przyczyn wypowiedzenia umowy o pracę powódki. Dopiero w piśmie przygotowawczym z 22 czerwca 2021 r. powódka po raz pierwszy podniosła, że w okresie wypowiedzenia była w ciąży i powołując się na bezwzględną ochronę z art. 177 § 1 k.p. zmodyfikowała żądanie pozwu w ten sposób, że podała, iż w razie przywrócenia do pracy wnosi o zasądzenie od pozwanego wynagrodzenia za cały okres pozostawania bez pracy.

Sądy powszechne orzekające w sprawie uznały, że mimo iż powódka powołała się na ochronę pracownic w ciąży po kilkunastu miesiącach procesu, w którym badano przede wszystkim prawdziwość i zasadność przyczyn wskazanych powódce przez pracodawcę w wypowiedzeniu umowy o pracę z 25 listopada 2019 r., nie można było uznać, aby uchybiła ona terminowi do złożenia odwołania, skoro wypowiedzenie zostało zakwestionowane w ustawowym terminie. W świetle treści powołanej przez Sąd Okręgowy uchwały z 17 października 2024 r. Sądu Najwyższego (III PZP 1/24) uznano, że dla oceny rozwiązaniem umowy o pracę kobiety w okresie ciąży nie jest istotny termin wykazania powyższej okoliczności, lecz wyłącznie obiektywny stan rzeczy istniejący w chwili wypowiedzenia lub rozwiązania umowy o pracę. Zakaz rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w okresie ciąży pracownicy i urlopu macierzyńskiego istnieje, nawet jeżeli oświadczenie to zostało złożone w okresie przed zajściem w ciążę, a pracownica zaszła w ciążę w czasie biegu wypowiedzenia, albo w okresie, gdy była ona już w ciąży, lecz o tym fakcie nie wiedziała. W sytuacji, gdy w niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powódka była w ciąży w czasie biegu wypowiedzenia, wypowiedzenie złożone jej przez pozwaną 26 listopada 2019 r., jako naruszające

zakaz z art. 177 k.p., było niezgodne z prawem w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. i skutkowało zasadnością uwzględnienia żądania przywrócenia do pracy.

Należy zaznaczyć, że w sprawie, której przedmiotem jest ocena zgodności z prawem rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę, analizując jego przyczynę i jej skonkretyzowanie, należy badać (uwzględniając całokształt materiału dowodowego sprawy i stan faktyczny, który doprowadził pracodawcę do złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu stosunku pracy), czy pracownik rozumiał (powinien rozumieć) stawiane mu zarzuty i ich istotę oraz czy przyczyny wskazane przez pracodawcę stanowią realną i rzeczywistą przesłankę uzasadniającą rozwiązanie stosunku pracy. Co do zasady nowe okoliczności w sprawie, ujawnione w toku postępowania przed sądem pracy, które nie były znane pracodawcy (lub pracownikowi) w dacie zapoznania się przez pracownika z przyczynami wypowiedzenia stosunku pracy, nie będą badane przez sąd, jako stanowiące uzasadnienie rozwiązania umowy o pracę – zawartych w wypowiedzeniu. Istotnym wyjątkiem jest jednak ciąża pracownicy, która pokrywała się z okresem wypowiedzenia stosunku pracy.

W orzecznictwie przyjęto, że ujawnienie w toku postępowania sądowego w sprawie z odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę nowej okoliczności, jaką jest ciąża pracownicy w okresie biegnącego wypowiedzenia, nie stanowi zmiany powództwa i dlatego nie jest ograniczone terminem z art. 264 § 1 k.p. (tak wcześniej powołana przez Sąd odwoławczy uchwała Sądu Najwyższego z 17 października 2024 r., III PZP 1/24, OSNP 2025, nr 3, poz. 23 i zawarte tam orzecznictwo). Szczegółowa argumentacja odnosząca się do problematyki odnoszącej się także do rozpoznawanej sprawy została zawarta w przywołanym wyżej rozstrzygnięciu Sadu Najwyższego.

Dlatego też z uwagi na wyżej zaprezentowane argumenty Sąd Najwyższy uznał, że wskazane przez skarżącą spółkę przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie korespondują z istotą rozpoznawanej sprawy oraz nie stanowią właściwej przesłanki przedsądu, co w konsekwencji obligowało Sad Najwyższy do wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy postanowił, zgodnie z art. 398⁶ § 3 k.p.c. i art. 398⁹ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego oparto na art. 108 § 1 i art. 98 § 1,1¹ k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. i w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst Dz.U. z 2026 r., poz. 118).

DS.

[a.ł]